

СХВАЛЕНО

Педагогічною радою ліцею

Протокол № від

«__» серпня 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ліцею

_____ Наталія БОЙЧУК

«__» серпня 2024р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Бурштинського ліцею імені Ольги Басараб

Бурштинської міської ради Івано-Франківської області

Бурштин 2024

ЗМІСТ

Розділ 1. Призначення школи та засіб її реалізації	3
Розділ 2. Опис «моделі» випускника школи	4
Розділ 3. Цілі та задачі освітнього процесу школи	5
Розділ 4. Освітня програма закладу та її обґрунтування	5
4.1. Освітня програма дошкільного підрозділу	5
4.2. Освітня програма початкової освіти	7
4.3. Освітня програма базової середньої освіти	16
4.4. Освітня програма 10-11 класів (профільна освіта)	42
Розділ 5. Організація освітнього процесу для дітей з особливими освітніми потребами	46
Розділ 6. Оцінювання навчальних досягнень учнів	49
Розділ 7. Особливості організації освітнього процесу в Бурштинському ліцеї імені Ольги Басараб Бурштинської міської ради івано-Франківської області	53
Додатки	

Розділ 1

Призначення школи та засіб її реалізації

Призначення школи полягає в наданні якісної повної загальної освіти дітям шкільного віку мікрорайону школи, забезпеченні їх всебічного розвитку, виховання й самореалізації особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення й навчання упродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, уміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Основним засобом реалізації призначення загальноосвітнього закладу є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм. У той же час заклад має у своєму розпорядженні додаткові засоби реалізації свого призначення, а саме:

- уведення в навчальний план предметів і курсів, що сприяють загальнокультурному розвитку особистості та формують гуманістичний світогляд;
- надання учням можливості спробувати себе в різних видах діяльності (інтелектуальної, трудової, художньо-естетичної тощо);
- поглиблене вивчення окремих предметів;
- надання учням можливості вибору профілю навчання, темпу засвоєння навчального матеріалу;
- оригінальна організація навчальної діяльності, інтеграція навчальної та позанавчальної діяльності;
- надання широкого спектра додаткових освітніх програм і додаткових освітніх послуг.

Освітня програма, що реалізується в закладі, спрямована на формування в учнів сучасної наукової картини світу; виховання працьовитості, любові до природи; розвиток в учнів національної самосвідомості; формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства; інтеграцію особистості в систему світової та національної культури; рішення задач, формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві; виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави; створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм; формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

Реалізація освітньої програми ліцею здійснюється через три рівні освіти:

- початкова освіта тривалістю чотири роки;
- базова середня освіта тривалістю п'ять років;
- профільна середня освіта тривалістю три роки.

Розділ 2

Опис «моделі» випусника школи

Модель випусника Нової Української Школи – це необхідна основа для сміливих і успішних кроків у своє майбутнє. Усі інші здобутки у сфері компетентності може принести людині лише наполеглива цілеспрямована праця, бажання вчитися і ділитися досвідом з іншими.

Випусник ліцею має міцні знання й вміло користується ними. Знання та вміння, отримані учнем, тісно взаємопов'язані з його ціннісними орієнтирами.

Набуті життєві компетентності випусник вміло використовує для успішної самореалізації в житті, навчанні та праці. Він уміє критично мислити, логічно обґрунтовувати позицію, виявляти ініціативу, творити, вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення.

Наш випусник – це передусім людина творча, з великим потенціалом саморозвитку та самореалізації, широким спектром особистості:

- випусник ліцею добре проінформована особистість;
- прагне до самоосвіти та вдосконалення;
- готовий брати активну участь у суспільно-культурному житті громади, держави;
- є свідомим громадянином, готовим відповідати за свої вчинки;
- свідомо ставиться до свого здоров'я та довкілля;
- мислить креативно, використовуючи весь свій творчий потенціал.

Випусник компетентний у ставленні до життя — реалізує себе через самопізнання, саморозуміння та інтелектуальну культуру.

Випусник початкових класів має знання, уміння та навички, передбачені стандартом початкової освіти. Він упевнений у собі, старанний, працелюбний, самостійний, дисциплінований, вмотивований на досягнення успіху, уміє слухати й чути, критично мислити й має почуття самоконтролю, навички навчальної діяльності, культуру поведінки й мови, основи особистої гігієни та здорового способу життя.

Випусник базової основної школи володіє певними якостями і вміннями на рівні вимог державних освітніх стандартів, успішно засвоює загальноосвітні програми з усіх предметів шкільного навчального плану; має систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, класифікацію, визначення головного); володіє основами комп'ютерної грамотності; знає свої громадянські права й вміє їх реалізувати; оцінює свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей; дотримується правил культури поведінки й спілкування; веде здоровий спосіб життя; готовий до форм і методів навчання, використовуваних у старших класах.

Випусник старших класів має міцні знання на рівні вимог державних освітніх стандартів, що забезпечує вступ до закладу вищої професійної освіти та подальше успішне навчання; володіє іноземною мовою на базовому рівні; має високий рівень комп'ютерної грамотності (програмування, навички технічного обслуговування); володіє культурою інтелектуальної діяльності; знає і поважає культуру України та інших народів; поважає свою й чужу гідність, права, свободи інших людей; дотримується правил культури поведінки й спілкування; має почуття соціальної відповідальності; веде здоровий спосіб життя; володіє способами отримання інформації; прагне духовного й соціального добробуту.

Наш випусник - свідомий громадянин і патріот своєї країни, готовий до сміливих й успішних кроків у майбутнє.

Розділ 3

Цілі та задачі освітнього процесу ліцею

Цілі та задачі освітнього процесу на кожному рівні реалізації освітніх програм повинні бути обумовлені «моделлю» випускника, призначенням і місцем школи в освітньому просторі міста, району, мікрорайону. Вони повинні бути сформульовані конкретно, бути вимірними, досяжними, визначеними за часом, несуперечливими по відношенню одна до одної. Інакше кажучи, відповідати загальним вимогам, що пропонуються до визначення цілей і задач.

Перед ліцеєм поставлені такі цілі освітнього процесу:

1. Забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, основної, середньої (повної) загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;
2. Гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів;
3. Створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;
4. Формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності;
5. Забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів;
6. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників шляхом своєчасного та якісного проходження курсів перепідготовки;
7. Проведення атестації та сертифікації педагогів;
8. Цілеспрямоване вдосконалення навчально-матеріальної бази школи.

Розділ 4

Освітня програма закладу та її обґрунтування

4.1. Освітня програма дошкільного підрозділу

Освітня програма дошкільного підрозділу Бурштинського ліцею імені Ольги Басараб Бурштинської міської ради Івано-Франківської області розроблена на виконання законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», Базового компонента дошкільної освіти.

Зміст програми визначається Базовим компонентом дошкільної освіти. Освітня робота систематизована за освітніми програмами «Українське дошкілля» (Рекомендовано МОН України лист від 23.05.2017 р. №1/11-4988) для дітей молодшого дошкільного віку (3-4 роки) та «Впевнений старт» (рекомендовано лист МОН від 01.08.2017 р. №1/11-7684) для старшого дошкільного віку (5-6 років). Завдання освітніх ліній Базового компонента реалізуються через різні форми організації життєдіяльності дошкільників.

Освітня лінія «Особистість дитини» реалізується через розділи програми «Українське дошкілля» - «Фізичний розвиток»; програми «Впевнений старт» - «Здоров'язберігальна, рухова діяльність», «Особистісний розвиток»

Освітня лінія «Дитина в соціумі» реалізується через розділи програми «Впевнений старт» - «Пізнавально-дослідницька діяльність» (У світі людей), програми «Українське дошкілля» - «Соціально-моральний розвиток», «Ознайомлення з довкіллям».

Освітня лінія «Дитина у природному довкіллі» реалізується через розділи програми «Українське дошкілля» - «Пізнавальний розвиток»; програми «Впевнений старт» - «Пізнавально-дослідницька діяльність» (У світі природи, Досліди та експерименти).

Освітня лінія «Дитина у світлі культури» реалізується через розділи програми «Українське дошкілля» - «Художньо-естетичний розвиток», «Креативний розвиток», програми «Впевнений старт» - «Художньо-естетична діяльність», «Господарсько-побутова діяльність».

Освітня лінія «Гра дитини» реалізується через розділи програм – «Ігрова діяльність».

Освітня лінія «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі» реалізується через розділи програми «Українське дошкілля» – «Пізнавальний розвиток»; програми «Впевнений старт» - «Пізнавально-дослідницька діяльність» (У світі предметів; Елементарні математичні уявлення).

Освітня лінія «Мовлення дитини» реалізується через розділи програми «Українське дошкілля» – «Мовленнєвий розвиток»; програми «Впевнений старт» - «Комунікативна діяльність» та «Мовленнєва діяльність».

Основними формами організованої освітньої діяльності дошкільників є заняття різних типів, гурткова робота, організовані ігри різних видів, спостереження, прогулянки, дослідно-експериментальна діяльність. Зайнятість дітей за цими формами рівномірно розподіляється протягом їх перебування в закладі з урахуванням віку, працездатності в різний час, можливості поєднання з іншими видами діяльності відповідно до дидактичних завдань. Педагоги самостійно обирають тип заняття, варіюють його зміст, форми та методи роботи, коригують запланований освітній процес, відповідно до особливостей сприймання дітей, непередбачених умов, рівня пізнавальної активності дітей протягом організованих форм роботи.

**Типовий навчальний план
різновікової групи з українською мовою навчання**

Орієнтовні види діяльності за освітніми лініями	Кількість занять на тиждень за віковими групами		
	молодша (від 3 до 4 р.)	середня (5-й рік)	старша (6-ий рік)
Ознайомлення із соціумом	2	2	3
Ознайомлення з природним довкіллям	1	1	2
Художньо-продуктивна діяльність (музична, образотворча, театральна)	4	5	5
Логіко-математичний розвиток	1	1	2
Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування	3	3	3
Здоров'я та фізичний розвиток*	3	3	3
Загальна кількість занять на тиждень	11	12	15
Додаткові освітні послуги на вибір батьків: хореографія	1	2	3
Максимальна кількість занять на тиждень	14	14	18
Максимально допустиме навчальне навантаження на тиждень на дитину	3,5	5,3	8,3

4.2. Освітня програма початкової освіти

Освітня програма початкової освіти окреслює підходи до організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Початкова освіта здобувається з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Програма визначає загальний обсяг навчального навантаження на тиждень, забезпечує взаємозв'язки окремих предметів, курсів за вибором, їх інтеграцію та логічну послідовність вивчення, які будуть подані в рамках навчальних планів.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості.

Початкова освіта має такі цикли, як 1 - 2 і 3 - 4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреби дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти. Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому й суспільному житті людини;

4) компетентності в галузі природничих наук, техніки й технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати й пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення та робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе й навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти й брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного

природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку й спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності в навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями й навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу й школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття й розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Основою формування ключових компетентностей є досвід здобувачів освіти, їх потреби, які мотивують до навчання, знання та вміння, які формуються в різному освітньому середовищі (школі, родині), різноманітних соціальних ситуаціях і зумовлюють формування ставлення до них. Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння, як читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, уміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» (4 класи) та Відповідно постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (1-4 класи) години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Нормативна тривалість уроків у 1-х класах – 35хвилин, у 2-4-х класах – 40 хвилин.

У 2024-2025 навчальному році заклад продовжуватиме диференціацію навчання, працюватиме над впровадженням Державного стандарту початкової освіти, основних напрямів Концепції НУШ, удосконаленням підходів до викладання навчальних предметів, створенням умов для розвитку особистості кожного учня.

Робочий навчальний план для учнів школи I ступеня складений на виконання Закону

України «Про освіту,» «Про загальну середню освіту», постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (1-4 класи), листа МОН України від 22.05.2018 №1/9-332 щодо затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-4-х класів закладів загальної середньої освіти, наказу МОН України від 0810.2019 року №1272 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-3-х класів; постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» (3-4 класи), постанови Кабінету Міністрів України №688 від 24 липня 2019 року «Про внесення змін до Державного стандарту початкової освіти»(додаток 12 до Державного стандарту початкової освіти), наказу МОН України від 20.04.2018 № 407 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня» (3-4 класи), відповідно до Освітньої програми Бурштинського ліцею ім. О.Басараб, Концепції НУШ, і спрямований на задоволення освітніх потреб особистості, розвиток її інтелектуальних та творчих здібностей:

- для 1-А класу, які будуть навчатися за освітньою програмою початкової школи науково-педагогічного проекту «Інтелект України», який є однією з освітніх програм Нової української школи. Вона успішно пройшла експертизу в Державній службі якості освіти України (лист Державної служби якості освіти № 01-22/322 від 24.05.2018 р.) на відповідність Державному стандарту початкової освіти, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України № 87 від 21 лютого 2018 року, та має дозвіл Міністерства освіти і науки України на запровадження в закладах загальної середньої освіти (лист № 1587/01-23 від 21.05.2020 р.).

- для 1-4-х класів відповідно до наказу Міністерство освіти і науки України від 12.08.2022. № 743 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України», типова освітня програма Р.Б. Шияна;

В основу систематизації матеріалів нової редакції Державного стандарту початкової загальної освіти покладено такі галузі: « Мовно-літературну», «Математичну», «Природничу», «Технологічну», «Інформатичну», «Соціальну та здоров'язбережувальну», «Громадянську та історичну», «Мистецьку», «Фізкультурну».

« Мовно- літературна освітня галузь» реалізується через предмет «Українська мова», а також інтегрується у предмет «Я досліджую світ», іноземна мова – через предмет «Англійська мова», «Математична» - через предмет «Математика», а також «Я досліджую світ», «Природничу», «Технологічна», «Соціальна та здоров'я збережувальна», «Громадянська та історична» реалізується через предмет «Я досліджую світ», «Інформатична» у 3-4 класах вивчається предмет «Інформатика», «Мистецька» - предмет «Мистецтво», «Фізкультурна» - предмет «Фізична культура» та у 1Б,1В класах «Хореографія».

Додаткові години на предмети варіативної складової навчального плану у 1-4 класах виділено для вивчення предмету «Християнська етика». Це зумовлено листом Департаменту освіти і науки Івано-Франківської області №722/01-14/02.1 від 30.05.2024 «Про викладання курсу «Основи християнської етики у 2024-2025 н.р.»» . А у 1А класі 1 год було додано до освітньої галузі математика 1 год.

Освітню програму для 1-4 класів побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;

- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності й достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
 - можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
 - творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
 - адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування в здобувачів усіх ключових компетентностей. Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- мовно-літературна - включає українську мову та літературу, іноземну мову (англійська); математична – спрямована на формування математичної та інших ключових компетентностей;
- природнича – має на меті формування компетентностей в галузі природничих наук, основи наукового світогляду, становлення відповідальної природоохоронної поведінки у навколишньому світі;
- соціальна і здоров'язбережувальна - формування соціальної компетентності, активної громадянської позиції, підприємливості, розвиток самостійності, застосування моделі здорової та безпечної поведінки, збереження власного здоров'я та здоров'я інших;
- громадянська та історична - формування громадянської та інших компетентностей, готовності до змін шляхом осмислення зв'язків між минулим і сучасним життям, активної громадянської позиції, набуття досвіду життя в соціумі з урахуванням демократичних принципів;
- мистецька - формування цінностей у процесі пізнання мистецтва та художньо-творчого самовираження, поваги до національної та світової мистецької спадщини;
- фізкультурна - формування мотивації до занять фізичною культурою й спортом для забезпечення гармонійного фізичного розвитку, удосконалення життєво необхідних рухових умінь та навичок.

Відповідно до Положення про індивідуальну форму здобуддя повної загальної середньої освіти (наказ МОН України від 12.01.202016 року №8 зі змінами , внесеними наказом МОН № 1276 від 09.09.2024) розділу IV, п. 1, в Насташинській філії запроваджене індивідуальне навчання для учнів 2 і 3 класів. В даних класах навчається по 4 учні. Відповідно до розділу V п. 3 даного Положення для таких учнів виділяється 5 годин на тиждень для кожного здобувача освіти. Таким чином, в навчальному плані зазначені години тижневого навантаження даних класів відповідно до норм.

4.2.1. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою або продовжити навчання за цією Програмою, якщо вони навчалися за іншою освітньою програмою

Зарахування учнів до класу, який навчається за Програмою, відбувається відповідно до чинного законодавства на підставі заяв батьків або осіб, які їх замінюють. Згідно із Законом України «Про освіту» початкова освіта розпочинається, як правило, із шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, можуть навчатися в класах, які навчаються за Програмою, цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня не

виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року.

До здобуття другого (основного) циклу початкової освіти за Програмою допускаються учні, які здобували початкову освіту на першому (адаптаційно-ігровому) циклі у 1–2 класах за освітньою програмою науково-педагогічного проекту «Інтелект України» або за іншою освітньою програмою.

За бажанням батьків (або осіб, які їх замінюють) та при наявності вільних місць можливим є перехід (вступ) учня/учениці з класів, які навчалися за іншою освітньою програмою, до класів, які навчаються за освітньою програмою науково-педагогічного проекту «Інтелект України».

4.2.2 Загальний обсяг навчального навантаження учнів 1–4 класів закладів загальної середньої освіти, що працюють за освітньою програмою науково-педагогічного проекту «Інтелект України» та Типовою освітньою програмою розробленою Шияном Р. Б.

Загальний обсяг навчального навантаження учнів 1–4 класів визначено відповідно до вимог Державного стандарту початкової освіти, за якими гранично допустиме тижневе навантаження учнів за класами становить: 1 клас — 20 год/тижд.; 2 клас — 22 год/тижд.; 3 клас — 23 год/тижд.; 4 клас — 23 год/тижд.

Загальний обсяг навчального навантаження для 1–4 класів, які працюють за освітньою програмою науково-педагогічного проекту «Інтелект України»

Назва освітньої галузі	Кількість годин на рік			
	1 клас	2 клас	3 клас	4 клас
Мовно-літературна	280	315	315	315
Математична	105	140	140	140
Мовно-літературна	280	280	280	280
Математична				
Природнича				
Соціальна і здоров'язбережувальна				
Громадянська та історична				
Технологічна				
Мистецька				
Фізкультурна			35	35
Інформатична				
Мистецька	35	35	35	35
Фізкультурна	70	70	70	70
Усього	770	840	875	875
Додаткові години для вивчення предметів, освітніх галузей, вибіркових освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій, групових занять	35	35	35	35
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету	805	875	910	910

Гранично допустиме річне навантаження учнів	700	770	805	805
--	-----	-----	-----	-----

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-4 класів, які навчаються за Типовою освітньою програмою розробленою Шияном Р.Б. відповідає загальному обсягу навчального навантаження, визначеному для закладу загальної середньої освіти з навчанням українською мовою для учнів 1-4 класів та складає 3500 годин/навчальний рік: для 1-х класів – 805 годин/навчальний рік, для 2-х класів – 875 годин/навчальний рік, для 3-х класів – 910 годин/навчальний рік, для 4-х класів – 910 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень в обсязі не меншому ніж встановлено відповідною типовою освітньою програмою окреслено у навчальному плані (Таблиця).

Овітню програму укладено за такими освітніми галузями: мовно-літературна, зокрема: українська мова (МОВ), іншомовна освіта (ІНО); математична (МАО); природнича (ПРО); технологічна (ТЕО); інформатична (ІФО);, соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО); громадянська та історична (ГІО); мистецька (МІО); фізкультурна (ФІО).

**Навчальний план початкової школи
з українською мовою навчання для 1-2 класів, що працюватимуть
за науково-педагогічним проектом «Інтелект України»**

Назва освітньої галузі	Назва навчального предмета	Кількість годин на тиждень	Разом
		1-А	
Мовно-літературна (українська мова)	Українська мова	6	6
Математична	Математика	4	4
Мовно-літературна (література)	Я пізнаю світ*	8	8
Математична			
Природнича			
Соціальна і здоров'язбережувальна			
Громадянська та історична			
Технологічна			
Фізкультурна (хореографія)			
Мистецька			
Англійська мова	Англійська мова	2	2
Інформатична			
Мистецька	Мистецтво	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	2	2
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження учня		20	20
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1
Загальна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		23	23

**Навчальний план для початкової школи
з навчанням українською мовою за програмою Р.Б. Шиян**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах														Разом
	Перших		Других			Третіх				Четвертих				14	
	Б	В	А	Б	В	Г	А	Б	В	Г	А	Б	В		Г
Українська мова	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	70
Англійська мова	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	40
Математика	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	50
Я досліджую світ*	7	7	8	8	8	8	7	7	7	7	7	7	7	7	102
Мистецтво		2				2			2	2			2	2	12
Образ. мист.	1		1	1	1		1	1			1	1			8
Музичне мист.	1		1	1	1		1	1			1	1			8
Фізична культура	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	3	2	2	37
Хореографія									1	1			1	1	4
Інформатика	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1	8
Усього	19+	19	21	21	21	21+	22	22+	22+	22	22+	22+	22+	22+	298+42
	3	+3	+3	+3	+3	3	+3	3	3	+3	3	3	3	3	
Додаткові години на вивч. предметів інваріан.складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	14
Християнська етика	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	14
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	20	20	22	22	22	22	23	23	23	23	23	23	23	23	312
Сумарна к-сть навч. годин інваріант. і варіатив. складових, що фінансується з бюджету (без урахув. поділу класів на групи)	23	23	25	25	25	25	26	26	26	26	26	26	26	26	354

**Навчальний план для початкової школи Насташинської філії
з навчанням українською мовою за програмою Р.Б. Шиян**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах				Разом
	1	Індивідуальне навчання		4	
		2	3		
Українська мова	5	5	4	5	19
Англійська мова	2	1	1	3	7
Математика	3	3	4	4	14
Я досліджую світ*	7	7	6	7	27
Образ. мист.	1	1	1	1	4
Музичне мист.	1	1	1	1	4
Фізична культура	3	2	2	3	10
Інформатика		-	1	1	2
Усього	19+ 3	18+2	18+2	22+3	77+10
Додаткові години на вивч. предметів інваріан. складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	-	-	1	2
Християнська етика	1			1	2
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	20	18	18	23	79
Сумарна к-сть навч. годин інваріант. і варіатив. складових, що фінансується з бюджету (без урахув. поділу класів на групи)	23	20	20	26	89

**Навчальний план для початкової школи Слобідської філії
з навчанням українською мовою за програмою Р.Б. Шиян**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах				Разом
	1	2	3	4	
Українська мова	5	5	5	5	20
Англійська мова	2	3	3	3	11
Математика	3	3	4	4	14
Я досліджую світ*	7	8	7	7	29
Образ. мист.	1	1	1	1	4
Музичне мист.	1	1	1	1	4
Фізична культура	3	3	3	3	12
Інформатика			1	1	2

Усього	19+3	21+3	22+3	22+3	84+1 2
Додаткові години на вивч. предметів інваріан.складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять Християнська етика	1	1	1	1	4
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	20	22	23	23	88
Сумарна к-сть навч. годин інваріант. і варіатив. складових, що фінансується з бюджету (без урахув. поділу класів на групи)	23	25	26	26	100

**Навчальний план для початкової школи Юнашківської філії
з навчанням українською мовою за програмою Р.Б. Шиян**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			Разом
	1	3	4	
Українська мова	5	5	5	15
Англійська мова	2	3	3	8
Математика	3	4	4	11
Я досліджую світ*	7	7	7	21
Образ. мист.	1	1	1	3
Музичне мист.	1	1	1	3
Фізична культура	3	3	3	9
Інформатика		1	1	2
Усього	19+3	22+3	22+3	63+9
Додаткові години на вивч. предметів інваріан.складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять Християнська етика	1	1	1	3
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	20	23	23	66
Сумарна к-сть навч. годин інваріант. і варіатив. складових, що фінансується з бюджету (без урахув. поділу класів на групи)	23	26	26	75

Програмою визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання, коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу. Зміст програми має потенціал для формування в здобувачів освіти ключових

компетентностей, передбачених стандартами початкової освіти. Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, уміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Типової освітньої програми використовуються внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

4.3. Освітня програма базової середньої освіти

Освітня програма окреслює організацію закладом єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти, визначає: загальний обсяг навчального навантаження, очікувані результати навчання учнів, рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти, вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

Освітня програма загальної середньої освіти II ступеня (базова середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» відповідно до:

для 5А класу — за Типовими освітніми програмами для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, які працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України», затвердженими наказом МОН від 3.02.2021 №140 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 2.11.2016 року №1319 та визнання таких, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України»;

для 5-7-х класів — за Типовими освітніми програмами для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженими наказом МОН від 19.02.2021 №235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти», наказом МОН України від 09.08.2024 № 1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»;

для 8-9-х класів — за Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 № 405.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслює навчальний план закладу, який дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, установлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні.

Варіативна складова визначена з урахуванням особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів.

Варіативна складова використана на:

- збільшення кількості годин на вивчення предметів інваріантної складової, які використовуються на вивчення тем, передбачених навчальною програмою;
- проведення групових та індивідуальних занять, що проводяться для окремих учнів чи груп учнів.

Формування варіативної складової відбувається на підставі побажань учнів, за навчальними програмами, затвердженими Міністерством освіти і науки України.

Під час розподілу варіативної складової навчального плану враховано гранично допустиме навантаження на одного учня, уроки фізичної культури при визначенні цього показника не враховувались.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань ліцею. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура», «Основи здоров'я», «Здоров'я, безпека та добробут», а інтегрується в змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» заклад освіти формує самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій. Через варіативні модулі можуть реалізовуватись не лише окремі види спорту, а й ритміка, хореографія, пластика, фітнес тощо.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання в рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	2	3
1	Спілкування державною (і рідною - у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати й перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих інішомовних запозичень у спілкуванні на тематику предмета. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з

		іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. Ставлення: критично оцінювати інформацію та
1	2	3
		використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій, усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.

		Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних
1	2	3
		задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати й чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль у командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту.
9	Обізнаність і	Уміння: грамотно й логічно висловлювати свою думку,

	самовираження у сфері культури	аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись
1	2	3
		етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття в глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва.
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати й критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні й соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами всіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей, як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність», спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння в реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через: організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального й фізичного середовища навчання; окремі предмети - виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета, проводяться відповідні трактовки, приклади й методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти.

Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна й залежить від цілей та змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою; предмети за вибором; роботу в проектах; позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна	Коротка характеристика
-----------	------------------------

лінія	
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля й розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження.
Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального члена громади й суспільства, що розуміє принципи та механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою й розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності й думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст - бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості й чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя й формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку та охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної та активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно- діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями: Мови і літератури, Суспільствознавство, Мистецтво, Математика, Природознавство, Технології, Здоров'я

збережувальна і Фізична.

Типова освітня програма для 5-7х класів розроблена з метою реалізації Державного стандарту базової середньої освіти. Документ створює умови для продовження реформи «Нова українська школа» у 5-9 класах із 2023 року.

Згідно з програмою, питання навчального навантаження учнів 5–х класів закладів загальної середньої освіти регулюється Санітарним регламентом для закладів загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України 25.09.2020 № 2205 (zareestrovano в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за №1111/35394) і Державним стандартом базової середньої освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898.

Санітарним регламентом встановлено допустиму сумарну кількість годин (навчальних занять) тижневого навантаження учнів. При 5-денному навчальному тижні кількість годин становить: для учнів 5-х класу – 28, для 6х - 31. Таке тижневе навантаження учнів було встановлено ще у 2001 році Державними санітарними правилами й нормами влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу ДСанПіН 5.5.2.008-01, затвердженими постановою Головного державного санітарного лікаря України від 14.08.2001 № 63. Також базовим навчальним планом визначено кількість додаткових годин для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять. Згідно з Базовим навчальним планом Державного стандарту (додаток 23) години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів.

Аналогічні норми були визначені також базовими навчальними планами загальноосвітніх навчальних закладів II-III ступеня Державних стандартів 2004 і 2011 років (Державний стандарт базової і повної середньої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 14 січня 2004 р. № 24; Державний стандарт базової і повної середньої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1392).

Згідно з типовим навчальним планом типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти реалізація соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі здійснюється через інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут» (5-7 класи) .

У 5А класі 0,5 год з варіативної складової додано на вивчення предмету українська література, у 5Б, 5В, 5Г класах було додано 1,5 год в освітню галузь мовно-літературну (0,5 год на вивчення української літератури, 0,5 год на вивчення англійської мови та 0,5 год на вивчення зарубіжної літератури); 1 год додана на вивчення математики, 1 год на вивчення технологій, 0,5 год на вивчення образотворчого мистецтва, 0,5 год на вивчення музичного мистецтва та 3 год у резерві.

У 6-х класах вивчення німецької мови ведеться шляхом виділення 2 годин з годин навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами і за рішенням педагогічної ради може бути оцінено, 0,5 год додано на вивчення української літератури, 0,5 год на вивчення англійської мови, 1 год на вивчення математики, 0,5 год на вивчення інтегрованого курсу «Досліджуємо історію і суспільство», 1,5 год додано на природничу галузь (на предмет географія – 1 год, інтегрований курс «Пізнаємо природу» - 0,5 год), 1 год на вивчення технологій, 0,5 год на вивчення образотворчого мистецтва, 0,5 год на вивчення музичного мистецтва, 0,5 год виділено на вивчення курсу соціального, емоційного та естетичного спрямування «Основи християнської етики» та 1 год у резерві.

У 7-х класах вивчення німецької мови ведеться шляхом виділення 2 год з годин навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами і за рішенням педагогічної ради може бути оцінено. 0,5 год додано на вивчення української літератури, 0,5 год на вивчення англійської мови, 0,5 год на вивчення алгебри, 0,5 год на вивчення геометрії, 0,5 год на вивчення Історії України, 0,5 год на вивчення Всесвітньої історії, 0,5 год на вивчення образотворчого мистецтва, 0,5 год на вивчення музичного мистецтва та 0,5 год у резерві.

Відповідно до частини 6 статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту», заклад освіти визначає перелік навчальних предметів (інтегрованих курсів) для реалізації кожної освітньої галузі, що відображається в навчальному плані освітньої програми закладу освіти.

Типові навчальні плани 8-9-х передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану через навчальні предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх загальноосвітніх навчальних закладів незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Варіативна складова Типового плану використовується на підсилення предметів інваріантної складової. У такому разі розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується в календарному плані, який погоджується керівником закладу освіти і його заступником. Вчитель записує проведені уроки на сторінках класного журналу, відведених для предмета, на підсилення якого використано зазначені години. Крім того:

- курс за вибором – предмет «Основи християнської етики»;
- індивідуальні заняття та консультації;

У 8-9 класах вивчається курс «Основи здоров'я» - предмет, що інтегрує знання з валеології та безпеки життєдіяльності й має на меті навчити школярів вести здоровий спосіб життя.

Вивчення англійської мови розпочинається з першого класу. У 8-9 класах проводиться продовження вивчення німецької та польської мови (другої іноземної мови). Типовими навчальними планами базової школи передбачається реалізація освітніх галузей Базового навчального плану через навчальні предмети і курси. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх загальноосвітніх навчальних закладів незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову. Години варіативної складової передбачені на:

- збільшення годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової ;
- упровадження курсів за вибором;
- факультативи, індивідуальні та групові заняття.

4.3.1 Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою базової середньої освіти

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом директора створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з

навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12.01.2016 №8 (у редакції наказу МОН України від 10.07.2019 № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03.02.2016 №184/28314.

До здобуття другого рівня повної загальної середньої освіти адаптаційного циклу (5–6-ті класи) за освітньою програмою науково-педагогічного проекту «Інтелект України» допускаються учні, які опанували програму початкового рівня освіти за освітньою програмою науково-педагогічного проекту «Інтелект України» або іншою освітньою програмою, що підтверджено відповідним документом (свідомством досягнень, свідомством про здобуття початкової освіти).

На бажання батьків (або осіб, які їх замінюють) та при наявності вільних місць можливим є перехід (вступ) учня/учениці з класів, які навчаються за іншою освітньою програмою, до класів, які навчаються за освітньою програмою науково-педагогічного проекту «Інтелект України».

Адміністрація закладу організує проведення діагностичної перевірки рівня результатів навчання таких учнів. Діагностична перевірка проводиться з математики (письмово) та іноземної мови (усно та письмово).

Для проведення діагностичної перевірки наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджуються склад комісії (голова та члени комісії), графік проведення й діагностичні завдання з математики та іноземної мови.

За результатами діагностичної перевірки висновки комісії оформлюються протоколом. Зарахованим (переведеним) може бути учень / учениця, у якого(ї) діагностична перевірка виявила рівень результатів навчання не нижче достатнього з обох предметів. Якщо кількість бажаних перевищує кількість вільних місць, то зарахованим / переведеним буде учень / учениця, який(а) набрав(ла) більшу суму балів під час діагностичної перевірки.

На підставі висновків комісії рішення про зарахування (переведення) учня / учениці приймає керівник закладу освіти.

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та / або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання у порядку, визначеному Положенням про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти (далі — Положення), затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 3 лютого 2016 року за № 184/28314, упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання (відповідно до абзацу другого пункту четвертого Положення) наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти.

4.3.2. Загальний обсяг навчального навантаження (в годинах) і його розподіл за освітніми галузями

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає:

- для 5-х класів – 1085 годин/навчальний рік;
- для 6-х класів – 1190 годин/навчальний рік;
- для 7-х класів – 1225 годин/навчальний рік;
- для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік;

для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік.

**Загальний обсяг навчального навантаження для класів,
які працюють за освітньою програмою
науково-педагогічного проєкту «Інтелект України»
та в яких вивчають другу іноземну мову**

Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями та роками навчання.

Кількість навчальних годин за освітніми галузями та роками навчання визначено відповідно до базових навчальних планів (додаток 23 Державного стандарту).

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень та рік		
		5-й клас	6-й клас
Мовно-літературна	на тиждень	13	13
	на рік	455	455
Математична	на тиждень	6	6
	на рік	210	210
Природнича	на тиждень	3	5
	на рік	105	175
Соціальна і здоров'язбережувальна	на тиждень	1	1
	на рік	35	35
Громадянська та історична	на тиждень	1	2
	на рік	35	70
Технологічна	на тиждень	1	1
	на рік	35	35
Інформатична	на тиждень	1	1
	на рік	35	35
Мистецька	на тиждень	1	1
	на рік	35	35
Фізична культура *	на тиждень	3	3
	на рік	105	105
Усього	на тиждень	30	33
	на рік	1050	1155
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення	на тиждень	1	1
індивідуальних консультацій та групових занять	на рік	35	35
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без	на тиждень	31	34
	на рік	1085	1190

урахування поділу на групи)			
Гранично допустиме річне навчальне навантаження учнів **	на тиждень	28	31
	на рік	980	1085

**Навчальний план для 5–6-х класів,
які працюють за освітньою програмою
науково-педагогічного проекту
«Інтелект України» та в яких вивчають другу іноземну мову**

Назва освітньої галузі	Предмети	5-А клас
Мовно-літературна	Українська мова	4
	Українська література	2
	Зарубіжна література	1,5
	Перша іноземна мова	4
	Друга іноземна мова	2
Математична	Математика	6
Природнича	Пізнаємо природу. Моя планета Земля	2
	Пізнаємо природу. Твої фізичні відкриття	1
	Географія	-
Соціальна і здоров'я-збережувальна	Навчаємося разом	1
Громадянська та історична	Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти	1
Технологічна	Технології	1
Інформатична	Інформатика	1
Мистецька	Мистецтво	1
Фізична культура*	Фізична культура	3
Усього		30
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять ***	1 Використано	0,5
	1 Резерв	0,5
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	31
	На рік	1085
Гранично допустиме	На тиждень	28

навантаження учнів**	На рік	980
-------------------------	--------	-----

**Типовий навчальний план для 5 класів
закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою НУШ**

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети/ Інтегровані курси		Кількість годин на тижень з розрахунку мінімального навчального навантаження			Разом
			5-Б	5-В	5-Г	
Мовно-літературна	Українська мова		4	4	4	12
	Українська література		2	2	2	6
	Зарубіжна література		2	2	2	6
	Англійська мова		4	4	4	12
Математична	Математика		5	5	5	15
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»		1,5	1,5	1,5	4,5
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»		1	1	1	3
Громадянська та історична	Інтегрований курс «Досліджуємо історію і суспільство»		1	1	1	3
Інформатична	Інформатика		1	1	1	3
Технологічна	Технології		2	2	2	6
Мистецька	Образотворче мистецтво		1	1	1	3
	Музичне мистецтво		1	1	1	3
Фізична культура	Фізична культура		3	3	3	9
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами	7,5	Використано години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами	4,5	4,5	4,5	13,5
		Резерв	3	3	3	9
Загальна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)			31	31	31	93
Гранично допустиме навчальне навантаження			28	28	28	84
Усього (без фізичної культури + фізична культура, без урахування поділу класів на групи)			28 + 3	28 + 3	28 + 3	84+9

**Типовий навчальний план для 6 класів
закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою НУШ**

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети/ Інтегровані курси		Кількість годин на тиждень з розрахунку мінімального навчального навантаження					Разом
			6-А	6-Б	6-В	6-Г	6-Д	
Мовно-літературна	Українська мова		4	4	4	4	4	20
	Українська література		2	2	2	2	2	10
	Зарубіжна література		1	1	1	1	1	5
	Англійська мова		4	4	4	4	4	20
	Німецька мова/Польська		2	2	2	2	2	10
Математична	Математика		5	5	5	5	5	20
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»		1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	7,5
	Географія		2	2	2	2	2	10
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»		1	1	1	1	1	5
Громадянська та історична	Інтегрований курс «Досліджуємо історію і суспільство»		2	2	2	2	2	10
Інформатична	Інформатика		1	1	1	1	1	5
Технологічна	Технології		2	2	2	2	2	10
Мистецька	Образотворче мистецтво		1	1	1	1	1	5
	Музичне мистецтво		1	1	1	1	1	5
Фізична культура	Фізична культура		3	3	3	3	3	15
	Міжгалузеві інтегровані курси*							
Соціальна і здоров'язбережувальна	Основи християнської етики		0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	2,5
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами	9,5	Використано години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5	42,5
		Резерв	1	1	1	1	1	5
Загальна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)			34	34	34	34	34	170

Гранично допустиме навчальне навантаження		31	31	31	31	31	155
Усього (без фізичної культури + фізична культура, без урахування поділу класів на групи)		31+3	31+3	31+3	31+3	31+3	155+15

**Типовий навчальний план для 7 класів
закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою НУШ**

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети/ Інтегровані курси	Кількість годин на тиждень з розрахунку мінімального навчального навантаження				Разо м
		7-А	7-Б	7-В	7-Г	
Мовно-літературна	Українська мова	3	3	3	3	12
	Українська література	2	2	2	2	8
	Зарубіжна література	1	1	1	1	4
	Англійська мова	4	4	4	4	12
	Німецька мова	2	2	2	2	8
Математична	Алгебра	3	3	3	3	12
	Геометрія	2	2	2	2	8
Природнича	Біологія	2	2	2	2	8
	Географія	2	2	2	2	8
	Фізика	2	2	2	2	8
	Хімія	1	1	1	1	4
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	1	1	4
Громадянська та історична	Історія України	1	1	1	1	4
	Всесвітня історія	1	1	1	1	4
	Громадянська освіта	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Інформатична	Інформатика	1	1	1	1	4
Технологічна	Технології	1	1	1	1	4
Мистецька	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	4
	Музичне мистецтво	1	1	1	1	4
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	3	12
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами	6,5 Використано години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами	6	6	6	6	24
	Резерв	0,5	0,5	0,5	0,5	2

Загальна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		35	35	35	35	140
Гранично допустиме навчальне навантаження		32	32	32	32	128
Усього (без фізичної культури + фізична культура, без урахування поділу класів на групи)		32 + 3	32 + 3	32 + 3	32 + 3	128+1 2

4.3.3 Перелік навчальних програм, які мають/ можуть використовуватися для реалізації освітньої програми

Для реалізації освітньої програми використовуються як модельні навчальні програми, так і навчальні програми, розроблені не на основі модельних. Навчальні програми можуть бути розроблені для всього рівня базової середньої освіти (5–9-ті класи) або окремо для кожного циклу: адаптаційного циклу (5–6-ті класи) та циклу базового предметного навчання (7–9-ті класи).

Навчальні програми, які використовуються у 5-А класі, який працює за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту «Інтелект України»

Навчальні програми з грифом «Схвалено для використання в освітньому процесі»:

- Українська мова;
- Українська література;
- Зарубіжна література;
- Математика;
- Пізнаємо природу. Моя планета Земля;
- Пізнаємо природу. Твої фізичні відкриття;
- Географія;
- Навчаємося разом;
- Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти;
- Еврика.

Модельні навчальні програми:

- Іноземна мова;
- Технології;
- Інформатика;
- Мистецтво;
- Фізична культура.

Перелік модельних програм може бути доповнений іншими модельними програмами з грифом «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» через внесення змін до цієї Програми в установленому порядку.

**Навчальні програми з грифом
«Схвалено для використання в освітньому процесі»:**

<p>Навчальна програма «Математика. 5–6-ті класи» для закладів загальної середньої освіти, які працюють за освітньою програмою науково-педагогічного проекту «Інтелект України» (авт.: Гавриш І. В., Доценко С. О., Горьков О. А., Скиба С. Б.)</p>	<p>5–6</p>	<p>ДНУ «Інститут Модернізації змісту освіти»</p>	<p>Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з математики від 30 травня 2022 року (протокол №7); зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0189-2022</p>
<p>Навчальна програма курсу за вибором «Еврика» для 5–8-х класів закладів загальної середньої освіти, які працюють за освітньою програмою науково-педагогічного проекту «Інтелект України» (авт.: Гавриш І. В., Доценко С. О., Горьков О. А., Скиба С. Б.)</p>	<p>5–8</p>	<p>ДНУ «Інститут Модернізації змісту освіти»</p>	<p>Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з математики від 30 травня 2022 року (протокол №7); зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0190-2022</p>
<p>Навчальна програма «Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти (інтегрований курс)» для 5–6-х класів закладів загальної середньої освіти, які працюють за освітньою програмою науково-педагогічного проекту (авт.: Гавриш І. В., Аркуша О. Г., Боарь М. С., Дяків В. Г., Мудрий М. М., Пастушенко Р. Я., Хлипавка Л. М.)</p>	<p>5–6</p>	<p>ДНУ «Інститут Модернізації змісту освіти»</p>	<p>Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з громадянської освіти, правознавства, етики та предметів морального спрямування від 30 травня 2022 року (протокол № 4); зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0197-2022</p>
<p>Навчальна програма «Пізнаємо природу. Моя планета Земля» для 5–6-х класів закладів загальної середньої освіти, що працюють за освітньою програмою науково-педагогічного проекту «Інтелект України» (авт.: Гавриш І. В., Гога С. С., Задорожний К. М., Калиновська Г. О.)</p>	<p>5–6</p>	<p>ДНУ «Інститут Модернізації змісту освіти»</p>	<p>Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з біології та екології від 31 травня 2022 року (протокол № 4), з географії від 25 травня 2022 року (протокол № 4); зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0199-2022</p>

<p>Навчальна програма «Пізнаємо природу. Твої фізичні відкриття» для 5–6-х класів закладів загальної середньої освіти, що працюють за освітньою програмою науково-педагогічного проекту «Інтелект України» (авт.: Гавриш І. В., Сухов Р. В.)</p>	<p>5–6</p>	<p>ДНУ «Інститут Модернізації змісту освіти»</p>	<p>Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з фізики від 06 червня 2022 року (протокол № 3), з хімії від 25 травня 2022 року (протокол № 4); зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0201-2022</p>
<p>Навчальна програма «Географія» для 6–9-х класів закладів загальної середньої освіти, що працюють за освітньою програмою науково-педагогічного проекту «Інтелект України» (авт.: Гавриш І. В., Гога С. С., Свір Н. В.)</p>	<p>6–9</p>	<p>ДНУ «Інститут Модернізації змісту освіти»</p>	<p>Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з географії від 25 травня 2022 року (протокол № 4); зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0196-2022</p>
<p>Навчальна програма «Українська мова. 5–9-ті класи» для закладів загальної середньої освіти, що працюють за освітньою програмою науково-педагогічного проекту «Інтелект України» (авт.: Гавриш І. В., Семихат Н. В., Дроф'як С. М., Новожилова Н. М.)</p>	<p>5–9</p>	<p>ДНУ «Інститут Модернізації змісту освіти»</p>	<p>Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з української мови від 13 червня 2022 (протокол № 2); зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0251-2022</p>
<p>Навчальна програма «Українська література. 5–6-ті класи» для закладів загальної середньої освіти, що працюють за освітньою програмою науково- педагогічного проекту «Інтелект України» (авт. Гавриш І. В., Гученко О. В., Мартиновець С. В.)</p>	<p>5–6</p>	<p>ДНУ «Інститут Модернізації змісту освіти»</p>	<p>Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з літератури (української та зарубіжної) від 24 червня 2022 року (протокол № 4); зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0271-2022</p>

Навчальна програма «Зарубіжна література. 5–6-ті класи» (1,5 години на тиждень) для закладів загальної середньої освіти, що працюють за освітньою програмою науково-педагогічного проекту «Інтелект України» (авт.: Гавриш І. В., Гученко О. В., Мартиновець С. В.)	5–6	ДНУ «Інститут Модернізації змісту освіти»	Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з літератури (української та зарубіжної) від 13 червня 2022 року (протокол № 3); зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0255-2022
Навчальна програма «Зарубіжна література. 5–6-ті класи» (1 година на тиждень) для закладів загальної середньої освіти, що працюють за освітньою програмою науково-педагогічного проекту «Інтелект України» (авт.: Гавриш І. В., Гученко О. В., Мартиновець С. В.)	5–6	ДНУ «Інститут Модернізації змісту освіти»	Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з літератури (української та зарубіжної) від 13 червня 2022 року (протокол № 3); зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0256-2022)
Навчальна програма «Навчаємося разом (інтегрований курс)» для 5–9-х класів для закладів загальної середньої освіти, що працюють за освітньою програмою науково-педагогічного проекту «Інтелект України» (авт.: Гавриш І. В., Щербакова О. О., Холтобіна О. У., Щербаков О. Ф., Луценко Є. В.)	5–9	ДНУ «Інститут Модернізації змісту освіти»	Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з літератури (української та зарубіжної) від 13 червня 2022 року (протокол № 3); зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0257-2022)

Модельні навчальні програми

Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5–9-ті класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.)	5–9	Сайт МОН	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України; наказ МОН від 12.07.2021 № 795
Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5–9-ті класи» для			Рекомендовано Міністерством

закладів загальної середньої освіти (авт.: Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Тріфан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.)	5–9	Сайт МОН	освіти і науки України; наказ МОН від 12.07.2021 № 795
Модельна навчальна програма «Друга іноземна мова. 5–9-ті класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М., Мацькович М. Р., Глинюк Л. М., Браун Є. Л.)	5–9	Сайт МОН	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України; наказ МОН від 12.07.2021 № 795
Модельна навчальна програма «Інформатика. 5–6-ті класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакотько В. В.)	5–6	Сайт МОН	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України; наказ МОН від 12.07.2021 № 795
Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5–6-ті класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (авт. Масол Л. М., Просіна О. В.)	5–6	Сайт МОН	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України; наказ МОН від 12.07.2021 № 795
Модельна навчальна програма «Технології. 5–6-ті класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Ходзицька І. Ю, Горобець О. В, Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.)	5–6	Сайт МОН	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України; наказ МОН від 12.07.2021 № 795
Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Баженков Є. В., Бідний М. В., Ребрина А. А., Данільченко В. О., Коломоєць Г. А., Дутчак М. В.)	5–9	Сайт МОН	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»; наказ Міністерства освіти і науки України від 22.08.2024 року № 1185

Модельні навчальні програми, які використовуються в 5-7 класах НУШ

Модельна навчальна програма «Українська мова. 5–6-ті класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.)	5-6	Сайт МОН	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України; наказ МОН від 12.07.2021 № 795
Модельна навчальна програма «Українська мова. 5–6-ті класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.)	7-9	Сайт МОН	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України; наказ МОН від 24.07.2023 № 883

Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Архипова В.П., Січкара С.І., Шило С.Б.)	5-6	Сайт МОН	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України; наказ МОН від 12.07.2021 № 795
Модельна навчальна програма «Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Яценко Т. О., Пахаренко В. І., Слижук О. А., Тригуб І. А.)	7-9	Сайт МОН	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України; наказ МОН від 24.07.2023 № 883
Модельна навчальна програма «Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт Заболотний О. В., Слоньовська О. В., Ярмольська І. В.).	7-9	Сайт МОН	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України; наказ МОН від 01.12.2023 № 1466
Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9-ті класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.)	5-9	Сайт МОН	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України; наказ МОН від 12.07.2021 № 795
Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9-ті класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Тріфан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.)	5-9	Сайт МОН	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України; наказ МОН від 12.07.2021 № 795
Модельна навчальна програма «Друга іноземна мова. 5-9-ті класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М., Мацькович М. Р., Глинюк Л. М., Браун Є. Л.)	5-9	Сайт МОН	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України; наказ МОН від 12.07.2021 № 795
Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6-ті класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Морзе Н. В., Барна О. В.)	5-6	Сайт МОН	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України; наказ МОН від 12.07.2021 № 795
Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (у редакції 2023 року) (автори Ніколенко О. М., Ісаєва О. О.,	5-9	Сайт МОН	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України;

Клименко Ж. В., Мацевко-Бекерська Л. В., Юлдашева Л. П., Рудніцька Н. П., Туряниця В. Г., Тіхоненко С. О., Вітко М. І., Джангобекова Т. А.)			наказ МОН від 10.10.2023 № 1226
Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О.С.)	5-6	Сайт МОН	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України; наказ МОН від 12.07.2021 № 795
Модельна навчальна програма «Алгебра. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О. С.)	7-9	Сайт МОН	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України; наказ МОН від 24.07.2023 № 883
Модельна навчальна програма «Геометрія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О. С.)	7-9	Сайт МОН	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України; наказ МОН від 24.07.2023 № 883
Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Пасічник О.В., Чернікова Л.А.)	5-6	Сайт МОН	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України; наказ МОН від 12.07.2021 № 795
Модельна навчальна програма «Інформатика. 7–9-ті класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакотько В. В.)	7–9	Сайт МОН	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України; наказ МОН від 16.08.2023 № 1001
Модельна навчальна програма «Інформатика. 5–6-ті класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Завадський І. О., Коршунова О. В., Лапінський В. В.)	5–6	Сайт МОН	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України; наказ МОН від 12.07.2021 № 795
Модельна навчальна програма «Фізика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Кремінський Б. Г., Гельфгат І. М., Божинова Ф. Я., Ненашев І. Ю., Кірюхіна О. О.)	7-9	Сайт МОН	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України; наказ МОН від 16.08.2023 № 1001
Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Коршевнюк Т.В.)	5-6	Сайт МОН	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України; наказ МОН від 12.07.2021 № 795

Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Запотоцький С.П., Карпюк Г.І., Гладковський Р.В., Довгань А.І., Совенко В.В., Даценко Л.М., Назаренко Т.Г., Гільберг Т.Г., Савчук І.Г., Нікитчук А.В., Яценко В.С., Довгань Г.Д., Грома В.Д., Горовий О.В.)	6-9	Сайт МОН	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 11.04.2022 № 324)
Модельна навчальна програма «Біологія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Балан П. Г., Кулініч О. М., Юрченко Л. П.)	7-9	Сайт МОН	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 06.09.2023 № 1090)
Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (у редакції 2022 року) (авт. Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Лаврентьева І. В., Хомич О. Л.)	5-6	Сайт МОН	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 10 жовтня 2023 року № 1226)
Модельна навчальна програма «Хімія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Григорович О. В.)	7-9	Сайт МОН	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 27.12.2023 № 1575)
«Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Комаровська О. А., Лемешева Н. А.)	5-6	Сайт МОН	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України; наказ МОН від 12.07.2021 № 795
Модельна навчальна програма «Мистецтво. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Гайдамака О. В., Лемешева Н. А.)	7-9	Сайт МОН	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.07.2023 № 883)
Модельна навчальна програма «Технології. 5-6-ті класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Терещук А. І., Абрамова О. В., Гащак В. М., Павич Н. М.)	5-6	Сайт МОН	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України; наказ МОН від 12.07.2021 № 795
Модельна навчальна програма «Технології. 5-6-ті класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Ходзицька І. Ю, Горобець.О. В, Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.)	5-6	Сайт МОН	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України; наказ МОН від 12.07.2021 № 795

Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Баженов Є. В., Бідний М. В., Ребрина А. А., Данільченко В. О., Коломоєць Г. А., Дутчак М. В.)	5-9	Сайт МОН	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»; наказ Міністерства освіти і науки України від 22.08.2024 року № 1185
Навчальна програма курсу за вибором «Основи християнської етики. 1-11 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Сохань Г.С., Гусаков І.М., Гусак М.Є., Пономарьова М.С., Кушнір І.М.)	1-11	Сайт Івано-Франківського ОШО	«Схвалено для використання в освітньому процесі» (Рішення експертної комісії з громадянської освіти, правознавства, етики та предметів морального спрямування від 21.07.2022 (протокол № 6)) Реєстрація в Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за №№2.0039-2022, 3.0313-2022, 4.0030-2022

**Навчальний план
для школи II ступеня з українською мовою навчання
і вивченням двох іноземних мов**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах					
		8-А	8-В	8-Г	9-Б	9-В	Разом
Мови і літератури	Українська мова	2	2	2	2	2	10
	Українська література	2	2	2	2	2	10
	Англійська мова	3	3	3	3	3	15
	Німецька мова	2		2	2		6
	Польська мова		2			2	4
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2	10
Суспільство -знавство	Історія України	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	7,5
	Всесвітня історія	1	1	1	1	1	5
	Основи правознавства	-	-	-	1	1	2
Мистецтво	Музичне мистецтво	-	-	-	-	-	
	Образотворче	-	-	-	-	-	
	Мистецтво	1	1	1	1	1	5
Математика	Математика	-	-	-	-	-	
	Алгебра	2	2	2	2	2	10
	Геометрія	2	2	2	2	2	10
Природо-знавство	Біологія	2	2	2	2	2	10
	Географія	2	2	2	1,5	1,5	9
	Фізика	2	2	2	3	3	12
	Хімія	2	2	2	2	2	10

Технології	Трудове навчання	1	1	1	1	1	5
	Інформатика	2	2	2	2	2	10
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	5
	Фізична культура	3	3	3	3	3	15
Разом		30,5 +3	30,5 +3	30,5 +3	32 +3	32 +3	155,5+1 5
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		2,5	2,5	2,5	1	1	
- основи християнської етики		0,5	0,5	0,5	1	1	3,5
- допрофільне навчання		2	2	2			6
Гранично допустиме навчальне навантаження		33	33	33	33	33	165
Всього (без урахування поділу класів на групи)		33 +3	33 +3	33 +3	33 +3	33 +3	165+15

**Навчальний план
з навчанням українською мовою і поглибленим вивченням англійської мови**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		8-Б	9-А	9-Г	Разом
Мови і літератури	Українська мова	2	2	2	6
	Українська література	2	2	2	6
	Англійська мова	5	5	5	15
	Німецька/польська мова	2	2	2	6
	Зарубіжна література	2	2	2	6
Суспільство-знавство	Історія України	1,5	1,5	1,5	4,5
	Всесвітня історія	1	1	1	3
	Основи правознавства		1	1	2
Мистецтво*	Образотворче мист.	-	-	-	
	Музичне мистецтво	-	-	-	
	Мистецтво	0,5	0,5	0,5	1,5
Математика	Математика				
	Алгебра	2	2	2	6
	Геометрія	2	2	2	6
Природознавство	Біологія	2	2	2	6
	Географія	2	1,5	1,5	5
	Фізика	2	3	3	8
	Хімія	2	2	2	6
Технології	Трудове навчання	1	1	1	3
	Інформатика	2	2	2	6

Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5	0,5	0,5	1,5
	Фізична культура	3	3	3	9
Разом		31,5 +3	33 +3	33 +3	97,5+9
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		1,5	1,5	1,5	4,5
Основи християнської етики		0,5			0,5
Допрофільне навчання		1			1
Гранично допустиме навчальне навантаження		33	33	33	99
Всього (без урахування поділу класів на групи)		33 +3	33 +3	33 +3	99+9

**Типовий навчальний план для 5-9 класів
Слобідської філії Бурштинського ліцею №2**

Освітня галузь	Перелік предметів	Кількість годин на тиждень у класах					Разом
		5 НУШ	6 НУШ	7 НУШ	8	9	
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	3	2	2,5	15,5
	Українська література	1,5	2	1,5	2	2	9
	Зарубіжна література	1	1,5	1	2	2	7,5
	Англійська мова	3,5	3,5	3,5	2	2	14,5
	Німецька мова		2	2	2	2	8
Математична	Математика	4	4				8
	Алгебра			2,5	2	2	6,5
	Геометрія			1,5	2	2	5,5
Природнична	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	1				3
	Географія		2	2	2	1,5	7,5
	Біологія			2	2	2	6
	Фізика			2	2	3	7
	Хімія			1,5	2	2,5	6
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	1			3
	Основи здоров'я				1	1	2
Громадянська та історична	Інтегрований курс «Досліджуємо історію і суспільство»	1	1,5				2,5
	Історія України			0,5	1,5	1,5	3,5
	Всесвітня історія			0,5	1	1	2,5
	Громадянська освіта			0,5			0,5

	Основи правознавства					1	1
Інформатична	Інформатика	1	1	1	2	2	7
Технологічна	Технології	2	2	1			5
	Трудове навчання				1,5	1	2,5
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»				1	1	2
	Образотворче мистецтво	1	1	1			3
	Музичне мистецтво	1	1	1			3
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	3	3	15
	Міжгалузеві інтегровані курси						
Соціальна і здоров'язбережувальна	Основи християнської етики		0,5				0,5
Разом		23 + 3	28 + 3	29 +3	30 +3	32 + 3	142 +15
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами:	- використано години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами	7,5 2,5	9,5 6,5	6,5 3,5			23,5 12
	- резерв	5	3	3			11
	Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять				3	1	4
- креслення				1		1	
- основи християнської етики				1	1	2	
- людина і світ професій				1		1	
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32	33	33	157
Всього		28 + 3	31 + 3	32 +3	33 + 3	33 + 3	157+15

**Типовий навчальний план для 5-9 класів
Насташинської філії Бурштинського ліцею №2**

Освітня галузь	Перелік предметів	Кількість годин на тиждень у класах					Разом
		5 НУШ	6 НУШ	7 НУШ	8	9	
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	3	2	2	15
	Українська література	2	2	2	2	2	10
	Зарубіжна література	2	1	1	2	2	8
	Англійська мова	4	3,5	3,5	3	3	17

	Німецька мова		2	2	2	2	8
Математична	Математика	4	4				8
	Алгебра			2,5	2	2	6,5
	Геометрія			1,5	2	2	5,5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	1,5	1,5				3
	Географія		2	2	2	1,5	7,5
	Біологія			2	2	2	6
	Фізика			2	2	3	7
	Хімія			1	2	2	5
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	1			3
	Основи здоров'я				1	1	2
Громадянська та історична	Інтегрований курс «Досліджуємо історію і суспільство»	1	2				3
	Історія України			1	1,5	1,5	4
	Всесвітня історія			0,5	1	1	2,5
	Громадянська освіта			0,5			0,5
	Основи правознавства					1	1
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5	1	2	2	8
Технологічна	Технології	1	1	1			3
	Трудове навчання				1	1	2
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»				1	1	2
	Образотворче мистецтво	1	0,5	0,5			2
	Музичне мистецтво	0,5	0,5	0,5			1,5
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	3	3	15
Соціальна і здоров'язбережувальна	Основи християнської етики		0,5	0,5			1
Разом		23,5 +3	27 +3	29 +3	30,5 +3	32 +3	142 +15
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами:		7,5	9,5	6,5			23,5
- використано години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами		3	5,5	3,5			12
- резерв		4,5	4	3			11,5
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором,					2,5 0,5	1 0,5	3,5 1

проведення індивідуальних консультацій та групових занять				0,5	0,5	1
- християнська етика						
- креслення				1,5		1,5
- резерв						
Загальна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	31	34	35			100
Гранично допустиме навчальне навантаження	28	31	32	33	33	157
Усього (без фізичної культури + фізична культура, без урахування поділу класів на групи)	28+3	31+3	32 + 3	33 + 3	33 + 3	157 +15

4.4 Освітня програма 10-11 класів (профільна середня освіта)

Освітня програма профільної середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію, на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей. Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

-- Мова і література

- Суспільствознавство Мистецтво Математика Природознавство Технології

- Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

За модульним принципом реалізується зміст базового предмета «Фізика і астрономія». У такому разі розподіл годин між модулем фізики й модулем астрономії здійснюється відповідно до навчальних програм.

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами («Інформатика», «Мистецтво»)

Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

- базові та вибірково-обов'язкові предмети;

- профільні предмети;

- курси за вибором, до яких належать спеціальні.

Рішення про розподіл годин для формування відповідного профілю навчання прийнято з урахуванням освітніх потреб учнів, регіональних особливостей, кадрового забезпечення, матеріально-технічної бази тощо.

Кількість годин для вивчення профільного предмета складається з кількості годин, відведених навчальним планом закладу освіти на вивчення відповідних базових предметів, і кількості годин, передбачених на профільні предмети;

Залишок навчальних годин, передбачених на вивчення профільних предметів,

використано для збільшення кількості годин на вивчення базових предметів з урахуванням потреб здобувачів освіти.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти окреслені у Державному стандарті, Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення аких ді різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці.

Освітня програма закладів загальної середньої освіти III ступеня (профільна середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та наказом МОН України № 408 від 20.04. 2018 «Про затвердження Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня»

Навчальний план для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти розроблено відповідно до Державного стандарту, з метою його впровадження у частині повної загальної середньої освіти з 1 вересня 2018 року. Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів, а також передбачає години на факультативи, індивідуальні заняття тощо.

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія: Україна і світ» (у другому варіанті передбачено вивчення окремих предметів: «Історія України», «Всесвітня історія»), «Громадянська освіта», «Математика», «Природничі науки» (у другому варіанті передбачено вивчення окремих природничих дисциплін: «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія»), «Фізична культура», «Захист Вітчизни».

В обох представлених варіантах зазначено мінімальну аких дітейжневих годин на вивчення базових предметів, що має забезпечити досягнення рівня очікуваних результатів навчання учнів згідно з державними вимогами Державного стандарту.

За модульним принципом може бути реалізовано й зміст базового предмета «Фізика і астрономія». У такому разі розподіл годин між модулем фізики та модулем астрономії здійснюється відповідно до навчальних програм.

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами («Інформатика», «Технології», «Мистецтво»), що вивчаються на рівні стандарту. Із запропонованого переліку учень має обрати два предмети – один в 10 класі, інший в 11 класі, або одночасно два предмети в 10 і 11 класах (у такому разі години, передбачені на вибірково-обов'язкові предмети діляться між двома обраними предметами).

Частину навчальних годин обох варіантів навчальних планів призначено для забезпечення профільного спрямування навчання в старшій школі. Профіль навчання формується закладом освіти з урахуванням можливостей забезпечити якісну його реалізацію. У зв'язку з відсутністю відповідного навчально-методичного, матеріально-технічного та

кадрового забезпечення для впровадження певного профілю на III ступені навчання використовується варіант навчального плану універсального профілю, складеного відповідно до академічного рівня змісту освіти для шкіл з українською мовою навчання. Цей варіант навчального плану є універсальним; навчальний час рівномірно розподілений між навчальними предметами. Основними напрямками диференціації навчання є розширення вивчення окремих предметів, доповнення інваріантної складової навчальних планів додатковими предметами та курсами за вибором учнів, факультативами; запровадження індивідуальної форми навчання. У 10-11 класах виділено додаткові години для поглибленого вивчення української мови.

Допризовна підготовка учнів-юнаків та учениць здійснюється за оновленою навчальною програмою «Захист України» у 10-11 класах. Заняття з предмета «Захист України» проводяться наприкінці в новоутвореному осередку вивчення предмета. Військово-польові збори учнів 11 класів можуть проводитися в рамках навчальної практики учнів, у т.ч. з використання навчально-медичної бази військових частин, відповідних кафедр вищих навчальних закладів, військових частин, відповідних кафедр вищих навчальних закладів, військових комісаріатів, оборонно-спортивних, військово-патріотичних оздоровчих таборів тощо.

Вивчення екології в 11-х класах здійснюється інтегровано з біологією. У такому випадку на інтегрований курс відводиться 2 години на тиждень (1,5 – біологія + 0,5 – екологія).

Цикл суспільних предметів доповнюється обов'язковим курсом «Громадянська освіта».

Варіативна складова Типового плану використовується на підсилення предметів інваріантної складової. Це зумовлено тим, що після закінчення старшої школи учні здають ДПА у вигляді ЗНО або НМТ, що вимагає більших знань з цих предметів.

4.4.1. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання в профільній середній освіті

Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року, повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року. Вибір профільних предметів здійснюють учні самостійно.

4.4.2. Загальний обсяг навчального навантаження для 10-11-х класів закладів загальної середньої освіти

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів повної загальної середньої освіти для 10-11 класів складає 2660 годин/навчальний рік:

- для 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік;
- для 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік.

Навчальний план для 10-11 класів закладів з навчанням українською мовою

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах						
	10-А	10-Б	10-В	11-А	11-Б	11-В	Разом
Базові предмети							
Українська мова	4	4	4	4	4	4	24
Українська література	2	2	2	2	2	2	12
Зарубіжна література	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	9
Англійська мова	4	4	4	4,5	4,5	4,5	25,5
Історія України	2,5	2,5	2,5	3,5	3,5	3,5	18
Всесвітня історія	1	1	1	1	1	1	6
Громадянська освіта	2	2	2	0	0	0	6
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	5	5	5	5	5	5	30
Біологія і екологія	2	2	2	2	2	2	12
Географія	1,5	1,5	1,5	1	1	1	7,5
Фізика і астрономія	3	3	3	4	4	4	21
Хімія	1,5	1,5	1,5	2	2	2	10,5
Фізична культура	3	3	3	3	3	3	18
Захист України	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	9
Вибірково-обов'язкові предмети (Інформатика, Технології, Мистецтво)	3	3	3	3	3	3	
Мистецтво	-	-	-	-	-	-	
Інформатика	1	1	1	2	2	2	9
Технології	2	2	2	1	1	1	9
Додаткові години профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття -фінансова грамотність	0,5	0,5	0,5				1,5
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33	33	33	33	33	33	198
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38	38	38	38	38	38	228

Розділ 5

Організація освітнього процесу для дітей з особливими освітніми потребами

На виконання Закону України «Про освіту», Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах» від 15.08.2011 №872 (зі змінами, внесеними Постановою КМ від 09.08.2017 № 588), листа Міністерства освіти і науки України «Про організацію інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах» від 18.05.2012 року № 1/9 – 384, «Щодо посадових обов'язків асистента вчителя» від 25.09.2012 року № 1/9-675, листа Міністерства освіти і науки України від 03.08.2023 р. № 1/11479-23 «Про методичні рекомендації», листа Міністерства освіти і науки України від 31.08.2023 р. № 1/13094-23 «Про організацію освітнього процесу дітей з особливими освітніми потребами у 2023/2024 навчальному році», витягів з протоколів засідання психолого-медико-педагогічної консультації, заяв батьків та з метою реалізації права дітей з особливими освітніми потребами на освіту за місцем проживання їх соціалізацію та інтеграцію в суспільстві в закладі створені класи з інклюзивним навчанням, де навчаються учні з особливими освітніми потребами.

Для організації інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами в закладі створені умови для:

забезпечення безперешкодного доступу до будівель та приміщень закладу дітей з ООП;

забезпечення необхідними навчально-методичними й наочно-дидактичними посібниками та індивідуальними технічними засобами навчання;

облаштування кабінетів учителя-дефектолога, психологічного розвантаження, логопедичного для проведення корекційно-розвиткових занять;

забезпечення відповідними педагогічними кадрами.

Інклюзивне навчання – це комплексний процес забезпечення рівного доступу до якісної освіти дітям з особливими освітніми потребами шляхом організації їх навчання в загальноосвітньому навчальному закладі на основі застосування особистісно орієнтованих методів навчання, з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності таких дітей.

Освітній процес у класах з інклюзивним навчанням здійснюється відповідно до Типових навчальних планів загальноосвітніх навчальних закладів, з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності дітей з особливими освітніми потребами.

У 2024-2025 н.р. у Бурштинському ліцеї імені Ольги Басараб Бурштинської міської ради Івано-Франківської області навчатиметься 9 учнів з ООП, дані про яких подані у таблиці:

Клас	Загальна кількість учнів у інклюзивному класі /з них учнів з ООП		Основне порушення кожної дитини з ООП	Освітня програма
1-В	23	1	- фізичні (порушення ОРА тощо)	- освітня програма закладу освіти модифікована з корекційно-розвитковим складником для дітей з порушенням слуху.
2-Б	17	2	- інтелектуальні (ЗПР, інтелектуальні порушення)	- освітня програма закладу освіти адаптована відповідно до

				інд.особливостей;
4-Б	24	1	- фізичні (порушення ОРА тощо)	- освітня програма закладу освіти (адаптована) з корекційно-розвитковим складником для дітей з порушенням опорно-рухового апарату
5-Г	26	1	- інтелектуальні (ЗПР, інтелектуальні порушення)	- освітня програма закладу освіти модифікована/адаптована до індивідуальних особливостей особи з корекційно-розвитковим складником для дітей з порушенням інтелектуального розвитку
8-В		1	- інтелектуальні труднощі найтяжчого ступеня прояву	- освітня програма закладу освіти модифікована відповідно до індивідуальних особливостей особи з корекційно-розвитковим складником
9-А	30	1	- фізичні (порушення ОРА тощо)	- освітня програма закладу освіти (адаптована, модифікація іноземних мов та математики) з корекційно-розвитковим складником для дітей з порушенням опорно-рухового апарату
10-А	27	1	- інтелектуальні (ЗПР, інтелектуальні порушення)	- освітня програма закладу освіти (адаптована) з корекційно-розвитковим складником для дітей з порушенням інтелектуального розвитку
2 клас Слобідська філія	11	1	- інтелектуальні (ЗПР, інтелектуальні порушення)	- освітня програма закладу освіти адаптована відповідно до інд.особливостей;

Індивідуальна програма розвитку розробляється командою супроводу (заступник директора з навчально-виховної роботи, учителі, асистент учителя, психолог) із обов'язковим залученням батьків, з метою визначення конкретних навчальних стратегій і підходів до навчання дитини з особливими освітніми потребами. Вона містить загальну інформацію про учня, систему додаткових послуг, види необхідної адаптації та модифікації навчальних матеріалів, індивідуальну навчальну програму та за потреби індивідуальний навчальний план.

Оформлення та ведення відповідної документації покладається на асистента вчителя.

Індивідуальна програма розвитку містить такі розділи:

1. Загальна інформація про дитину: ім'я та прізвище, вік, телефони батьків, адреса, проблема розвитку (інформація про особливі освітні потреби), дата зарахування дитини до школи та термін, на який складається програма.

2. Найвищий рівень знань і вмінь. Група фахівців протягом 1-2 місяців (в залежності від складності порушення) вивчає можливості та потреби дитини, фіксує результати вивчення:

- її вміння, сильні якості та труднощі, стиль навчання (візуальний, кінестетичний, багатосенсорний та інші, особливо якщо один зі стилів домінує), у чому їй потрібна допомога;

- інформація щодо впливу порушень розвитку дитини на її здатність до навчання (відомості, надані психолого-медико-педагогічною консультацією). Уся інформація повинна бути максимально точною, оскільки вона є підґрунтям для подальшого розроблення завдань.

Частиною ІПР є індивідуальний навчальний план, який затверджується керівником навчального закладу та переглядається двічі на рік з метою коригування.

Протягом усього навчального року здійснюється психолого-педагогічний, методичний супровід дітей з особливими освітніми потребами працівниками психологічної служби (практичним психологом, соціальними педагогами) закладу та педагогічними працівниками.

Практичний психолог школи надає систематичну консультативну допомогу педагогічним працівникам, які викладають в інклюзивних класах, у створенні сприятливих умов адаптації, психологічно комфортного перебування в учнівських колективах учнів з особливими освітніми потребами, вивчає стан адаптації.

Розклад уроків для дітей з особливими освітніми потребами складається з урахуванням індивідуальних особливостей їх навчально-пізнавальної діяльності, динаміки розумової працездатності протягом дня й тижня та з дотриманням санітарно-гігієнічних вимог.

Особливістю навчально-виховного процесу дітей з особливими освітніми потребами є його корекційна спрямованість. В індивідуальному навчальному плані передбачається від трьох до восьми годин на тиждень для проведення корекційно-розвиткових занять з урахуванням висновку психолого-медико-педагогічної консультації та типових навчальних планів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей, які потребують корекції фізичного та/або розумового розвитку, а саме:

- розвиток мовлення;

- лікувальна фізкультура ;

- розвиток слухового сприйняття та формування вимови та інші.

Такі години не враховуються під час визначення гранично допустимого тижневого навчального навантаження дітей з особливими освітніми потребами.

Корекційно-розвиткові заняття проводяться практичним психологом.

Особистісно орієнтоване спрямування освітнього процесу забезпечує асистент вчителя, який бере участь у розробленні та виконанні індивідуальних навчальних планів та програм, адаптує навчальні матеріали з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності дітей з особливими освітніми потребами.

Оцінювання навчальних досягнень дітей з особливими освітніми потребами здійснюється згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів та обсягом матеріалу, визначеним індивідуальною навчальною програмою.

Учні з ООП залучаються до позакласних і позашкільних заходів з урахуванням її інтересів, побажань, індивідуальних особливостей та стану їх здоров'я.

Розділ 6. Оцінювання навчальних досягнень учнів

Оцінювання навчальних досягнень передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою. Оцінювання є зорієнтованим на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу. Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів педагоги керуються такими категоріями критеріїв:

- розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;
- комунікація (у тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);
- планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;
- рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Під час оцінювання навчальних досягнень враховуються дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем /ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти 5-7-их класів у 2024-2025 здійснюватиметься згідно наказу МОН України від 02 серпня 2024 р. №1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання».

Об'єктами оцінювання є результати навчання учнів.

Результати навчання – це знання, уміння, навички, ставлення, цінності, набуті в процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, виміряти й оцінити та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми на кожному рівні (циклі) загальної середньої освіти.

Основні функції оцінювання:

- формувальна (забезпечує відстеження динаміки навчального поступу);
- констатувальна (забезпечує встановлення рівня досягнення результатів навчання);
- діагностувальна (надає інформацію про стан досягнення результатів навчання, наявність навчальних втрат, причини виникнення утруднень);
- коригувальна (надає змогу вчителю відповідним чином адаптувати освітній процес);
- орієнтувальна (надає змогу відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток);
- мотиваційно-стимульовальна (активізує внутрішні й зовнішні мотиви до навчання);
- розвивальна (мотивує до рефлексії та самовдосконалення);
- прогностична (ставить цілі навчання на майбутнє);
- виховна (сприяє вихованню в учнів свідомої дисципліни, наполегливості в роботі, працьовитості, почуття відповідальності, обов'язку).

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є формувальне оцінювання, підсумкове оцінювання та державна підсумкова атестація.

Необхідно, звичайно, наголосити на тому, що помітна вагома відмінність у підході до оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, згідно наказу МОН України від 02 серпня 2024 р. №1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання» порівняно з попередніми Методичними рекомендаціями щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти, які втратили чинність.

Один з видів оцінювання, а саме, звичне для освітян поточне оцінювання, відповідно до оновлених чинних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, не є обов'язковим.

Проте, враховуючи норми Закону України «Про повну загальну середню освіту», стаття 17 «Оцінювання результатів навчання учнів та їх атестація» основними видами оцінювання результатів навчання учнів є формувальне, поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання, державна підсумкова атестація, зовнішнє незалежне оцінювання.

Узагальнивши результати вивчення питання доцільності поточного оцінювання для оцінювання загальних результатів навчання, пропонується проводити поточне оцінювання результатів навчання, проте вважати його поурочним оцінюванням результатів навчання здобувачів освіти, що носить корекційний характер для подальшого формування стійких результатів навчання та не враховувати поточне оцінювання для виставлення результатів тематичного оцінювання.

Оцінювання результатів навчання учнів здійснювати згідно з вимогам до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентнісного підходу.

Результати оцінювання виражати в балах (від 1 до 12) та/або в оціночних судженнях.

Оцінювання здійснювати за визначеними критеріями, які дозволяють встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Державним стандартом, і фактичними результатами навчання, яких досягли учні.

Формувальне оцінювання спрямоване на відстеження динаміки навчального поступу учнів, визначення їхніх навчальних (освітніх) потреб і скерування освітнього процесу на підвищення ефективності навчання з урахуванням встановлених результатів навчання.

Підсумкове оцінювання показує результат навчання та розвитку.

Державна підсумкова атестація передбачає оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту. Особливості проведення, вимоги до змісту та критерії оцінювання державної підсумкової атестації Міністерство освіти і науки України визначає в установленому законодавством порядку.

Семестрове та підсумкове (річне) оцінювання результатів навчання здійснюється за 12-бальною системою (шкалою), а його результати позначають цифрами від 1 до 12.

Свідоцтво досягнень складається з двох частин і передбачає характеристику навчальної діяльності учнів та фіксацію результатів навчання за групами результатів, визначеними Державним стандартом для певних освітніх галузей, з переліку навчальних предметів та інтегрованих курсів, визначених навчальним планом освітньої програми ліцею.

Відповідно до Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України № 1093 від 02.08.2024, у семестровому оцінюванні враховують результати контролю груп загальних результатів навчання. Рекомендується зазначити в календарно-тематичному плані відповідність кожного очікуваного результату, якого необхідно досягти на уроці, певній групі загальних результатів, визначеній у Державному стандарті.

Відповідно до Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти (далі – Рекомендації) семестрове оцінювання передбачає оцінювання груп загальних результатів за критеріями, що

наведені в Додатках 1 та 2 до Рекомендацій. На підставі оцінок за окремі групи результатів виставляють загальну оцінку результатів навчання за семестр. Оцінки за окремі групи результатів і загальну оцінку з семестр виставляють у класний журнал і свідоцтво досягнень. Річне оцінювання здійснюється на підставі загальних оцінок за перший і другий семестри.

Поточне формувальне оцінювання в 8-11 класах здійснюється системно в процесі навчання на основі викладеного нижче алгоритму діяльності вчителя під час організації формувального оцінювання, що, зокрема, забезпечить наступність між підходами до оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової і базової середньої освіти:

Формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей на певний період (наприклад, заняття, тиждень, період, відведений для вивчення теми тощо). Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою, та критерії оцінювання.

Інформування учнів про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру та року. Доцільно впроваджувати поступове залучення учнів до вироблення критеріїв оцінювання результатів окремих видів навчальної діяльності.

Надання учням зворотного зв'язку щодо їхніх навчальних досягнень відповідно до визначених цілей. Зворотний зв'язок має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним. Важливо не протиставляти учнів одне одному. Доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень учня/учениці. Труднощі в навчанні доцільно обговорювати з учнями індивідуально. Зворотний зв'язок надають у письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності.

Створення умов для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія). Під час навчальної діяльності доцільно спрямовувати учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям. Важливим є створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, та спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання. Корегування освітнього процесу з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб учнів.

Підсумковому оцінюванню (семестровому, річному) підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Педагогічна рада закладу загальної середньої освіти може ухвалити рішення про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього окомпонента.

Семестрове оцінювання здійснюють з урахуванням різних видів навчальної діяльності, які мали місце протягом семестру, та динаміки особистих навчальних досягнень учня /учениці. Проведення окремої семестрової атестації не є обов'язковим і здійснюється на розсуд закладу освіти.

Річне оцінювання здійснюють на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих навчальних досягнень учня /учениці протягом року.

Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Відповідно до п.3.2.Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки батьки (особи, які їх замінюють)

учнів (вихованців), які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або не були атестовані, звертаються до керівника закладу освіти із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій пояснюють причину та необхідність його проведення. Наказом керівника закладу створюють комісію та затверджують графік і порядок проведення оцінювання. Члени комісії готують завдання, що погоджує педагогічна рада навчального закладу. Комісія ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення цієї комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову. У разі, якщо учневі / учениці не вдалося підвищити результати, запис у колонку «Скоригована» у класному журналі не роблять. За результатами оцінювання керівник закладу освіти видає відповідний наказ.

Коригування річної оцінки здійснюють шляхом коригування семестрової оцінки за I та/або II семестр відповідно до п.п.9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015№ 762(зі змінами).

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі /учениці, його /її батькам (іншим законним представникам). Відомості, отримані під час підсумкового та, у разі застосування, проміжного оцінювання результатів навчання, застосовують у формульованні оцінюванні, зокрема, для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед учнем/ученицею, та коригування освітнього процесу.

Критерії та шкала оцінювання

Для визначення рівня досягнення учнями результатів навчання у закладі освіти можна застосовувати Орієнтовну рамку оцінювання навчальних досягнень здобувачів базової середньої освіти або на її основі розробити власні критерії та шкалу оцінювання. У пропонуваній Орієнтовній рамці оцінювання навчальних досягнень навчальні досягнення учнів характеризують за чотирма рівнями:початковий, середній, достатній, високий.

Заклад загальної середньої освіти може здійснювати підсумкове та, у разі застосування, проміжне оцінювання результатів навчання за рівневою, 12-бальною або завласною шкалою оцінювання, затвердженою рішенням педагогічної ради,—за умови затвердження правил переведення до системи (шкали) оцінювання, визначеної законодавством. Результати річного оцінювання відображають у свідоцтві досягнень, яке видають учневі/учениці в кінці навчального року,з а системою (шкалою), визначеною законодавством.

Для забезпечення наступності між підходами до оцінювання результатів навчання здобувачів початкової та базової середньої освіти, в першому семестрі 5-го класу (в першій чверті перші два тижні вересня 2023-2024 н.р.) триватиме адаптаційний період, впродовж якого не здійснюється поточне та тематичне оцінювання.

Підсумкове та проміжне оцінювання результатів навчання учнів 5-их класів у I, II семестрах здійснюватиметься за 12-ти бальною шкалою.

Річне оцінювання учнів 5-6 класів здійснюватиметься на основі результатів I та II семестрів.

Систему оцінювання результатів навчання в освітніх галузях «Мистецтво», «Соціальна та здоров'язбережувальна», «Фізична культура» здійснювати на позитивному ставленні до кожного учня, і враховувати не рівень недоліків та прорахунків, а рівень особистих досягнень.

Якщо рівень результатів навчання учня/учениці визначити неможливо через тривалу

відсутність учня/учениці, у класному журналі та свідоцтві досягнень робиться запис «(н/а)» (неатестований(а)).

Розділ 7

Особливості організації освітнього процесу у Бурштинському ліцеї імені Ольги Басараб Бурштинської міської ради Івано-Франківської області

Освітній процес в Бурштинському ліцеї імені Ольги Басараб та його філіях організовано за інституційною очною формою навчання. В Юнашківській філії за відсутності власного укриття навчання проводиться в дві зміни.

Соціальні перетворення в українському суспільстві докорінно змінили пріоритети в галузі освіти. Школа потребує нових нетрадиційних ідей, теорій, що відповідали б оптимальному розвитку дитини, сучасним потребам людства.

Створення ситуації успіху, сприятливих умов для повноцінної діяльності кожної дитини – основна мета, що покладена в основу технологій навчання. Незважаючи на розмаїття нововведень, основною формою організації навчальної діяльності залишається урок.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок.

Також передбачені екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, лекції конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відеоуроки, прес- конференції, ділові ігри тощо. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, забезпечуючи досягнення очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах з предмету. Перевірка та оцінювання досягнення компетентностей здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття. Для підготовки до заліків та іспитів проводяться оглядові консультацій, які допомагають учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів.

У закладі широко впроваджуються інформаційно-комунікативні технології. Застосування ІКТ в освітньому процесі базується на загальному розумінні зміни ролі інформації та принципах інформаційної взаємодії в різних напрямках освітньої діяльності. Це дозволяє формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності, критичне й логічне мислення, вміння приймати рішення, співпрацювати в команді, бути конкурентоздатними та впевненими особистостями.

Учителями закладу створена модель уроків на основі синтезу оригінальних прийомів, елементів інноваційних педагогічних методик й інформаційно-комунікативних технологій та традиційних форм організації освітнього процесу. Розширено предметне навчальне середовище, створенні умови для оптимального розвитку навичок роботи з інформацією, формування вмінь і навичок дослідницької і пошукової роботи.

Серед використовуваних засобів: мультимедійні презентації, мультимедійні карти, проекти, онлайн-тести, програмовані засоби навчання та інше.

Учителі не тільки самі активно використовують інтернет-ресурси, сучасні інформаційні технології, але й забезпечують їх активне використання учнями. Тому створені вчителями персональні предметні сайти є однією з важливих форм роботи сучасного вчителя та поштовхом для подальшого освоєння нових сучасних вебресурсів відповідно до вимог ІКТ-компетентності, що важливо у процесі модернізації навчання в сучасній школі.

Показники реалізації освітньої програми: рівень реалізації освітньої програми вивчається шляхом моніторингу якості проведення навчальних занять, моніторингу досягнення учнями результатів навчання (компетентностей); проведення контрольних випробувань учнів; участі учнів школи у предметних олімпіадах різного рівня, Всеукраїнських інтелектуальних конкурсах та турнірах; шляхом складання та захисту наукових проектів та участі в роботі МАН; аналізу результатів участі учнів у ДПА й ЗНО.

Програмно-методичне забезпечення освітньої програми: для виконання освітніх програм ліцею на 2024-2025 навчальний рік передбачено використання, затверджених Міністерством освіти і науки України, навчальних програм з усіх предметів інваріативної частини; факультативів варіативної складової, що забезпечує інтеграцію загальноосвітніх (основних і додаткових) програм у єдину освітню програму, що дозволяє одержати запланований результат освіти – «модель» випускника.

Структура навчального року

Відповідно до статті 15 (розділ XII) Закону України «Про освіту» структура навчального року, тривалість навчального тижня, інші форми організації освітнього процесу встановлюються загальноосвітнім навчальним закладом середньої освіти в межах часу, передбаченого програмою.

2024/2025 навчальний рік розпочинається 2 вересня 2024 року та закінчується не пізніше 30 червня 2025 року. Орієнтовна структура навчального року: відповідно до статті 10 ч.3-5 Закону України «Про повну загальну середню освіту» 2024-2025 навчальний рік розпочинається 1 вересня святом День знань і закінчується не пізніше 30 червня.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр з 02.09 по 27.12. 2024 р.

II семестр з 24.01 по 30.05. 2025 р.

Протягом навчального року для учнів проводяться канікули загальною тривалістю 30 днів:

осінні – з 28 жовтня до 30 жовтня 2024 р.,

зимові - з 30 грудня до 24 січня 2025 р.,

весняні - з 03 до 06 квітня 2025 р.

Перелік предметів державної підсумкової атестації визначається Міністерством освіти і науки України. Терміни їх проведення визначаються навчальним закладом.

Орієнтовні терміни проведення ДПА для 4-х класів – остання декада травня 2025 року; для 9-х класів – календарний тиждень після закінчення навчального року.

Школа працює в режимі п'ятиденки з двома вихідними – субота, неділя. Навчальні заняття проводяться в одну зміну з 8⁰⁰ до 15⁰⁰ і регламентуються розкладом уроків, затвердженим директором школи. В Юнашківській філії – І зміна з 08.00 по 12.00, II зміна – з 12.30 по 17.00. Упродовж навчального дня проводяться дві великі перерви по 20 хвилин

Режим роботи:

1 урок - 08:00 – 08:45

2 урок - 08:55 – 09:40
3 урок - 09:50 – 10:35
4 урок - 10:55 – 11:40
5 урок - 12:00 – 12:45
6 урок - 12:55 – 13:40
7 урок - 13:50 – 14:35
8 урок - 14:45 – 15:30